

IMAGINA CÍO

ESCENA GRAN:
REPIENSEM
-NOS

Mai hauríem pensat que viuríem una situació com la que ens està tocant viure aquests dies. Moltes coses que fins ara ens semblaven inqüestionables o inamovibles ara ens estan posant a prova. Segurament ens fan ser més conscients que, malgrat la situació d'incertesa, el nostre cervell ens fa seguir caminant, avançant i ens porta a imaginar nous escenaris per no deixar d'oferir-vos el que més ens agrada: la cultura.

Durant aquest confinament hem vist que està canviant la manera de treballar, d'aprendre, de relacionar-se i també de consumir cultura. No obstant, s'ha fet encara més palès que necessitem la cultura per nodrir la nostra ànima i aferrar-nos a la creativitat dels nostres artistes, també, com a via d'escapament.

Des d'escena grAn seguim treballant amb la voluntat i esperança que aviat podrem retrobar-nos amb tots vosaltres i compartir molts moments en què les emocions ens fan sentir més vius que mai. És per això, que us hem preparat un conjunt de revistes que publicarem cada dues setmanes a la nostra web. Volem compartir diferents reflexions per fer-vos partícips a vosaltres de tot el que ens inquieta, ens fa pensar i sobretot repensar-nos.

Aquest segon número de la revista gira al voltant de la imaginació. Com d'important és fomentar la imaginació en els més petits? Quins recursos ajuden a fer créixer la creativitat? Com està afectant aquest confinament als infants? Aquí coneixereu les opinions de companyies locals, un psicòleg especialitzat en infància i també la dels d'espectadors, part essencial d'Escena grAn. Ens acompanyeu a imaginar?

La bústia

Volem escoltar la vostra opinió! Si voleu fer-nos arribar les vostres reflexions o suggeriments sobre el moment que estem vivint actualment, ens podeu escriure a info@escenagran.cat. Intentarem publicar les vostres opinions en el proper número de la revista Repensem-nos. Gràcies!

REPENSEM
-NOS

núm. 02
02.06.2020

“La música en directe t’aporta una màgia que les pantalles no poden transmetre”

La Botzina

Tres integrants de la Big Band de Granollers -Toni Cuesta, Jaume Badrenas i Xavier Fort- van posar en marxa a mitjans dels 90 un petit projecte per portar la música a les escoles de forma didàctica. El van batejar com La Botzina. Més de dues dècades després, La Botzina s'ha convertit en una de les companyies més reconegudes de la comarca i també de tot Catalunya, així com també una de les més estimades per les famílies. Actualment, Toni Cuesta posa la música i Joana

Moreno -la seva parella-, els contes. Tots dos són de Lliçà i treballen com a mestres a escoles de Granollers i Canovelles. L'objectiu de la Botzina segueix sent el mateix de sempre: fer concerts didàctics amb un clar caràcter educatiu. Amb més d'una vintena d'espectacles i col·laboracions arreu del país, aquesta companyia està avui més viva que mai i amb ganes de jugar un paper clau quan els nens i nenes puguin tornar a omplir els teatres i les sales culturals d'arreu del país.

Després de més de 20 anys fent concerts didàctics arreu del país, en quin moment es troba actualment La Botzina?

TONI: En un moment de replantejament de la companyia. Volem deixar de banda els espectacles de gran i mitjà format i centrar-nos en els de petit format. Tot, sense deixar de fer els espectacles de gran format que funcionen molt bé, com és el cas de les col·laboracions amb la Big Band de Granollers o els concerts amb la Cobla Sant Jordi. Ja hem engegat nous projectes de petit format: noves produccions familiars i els anomenats *Concerts entre llibres* que fem a les biblioteques. El futur de la Botzina, però, seguirà tenint el mateix objectiu de sempre: crear espectacles basats en la música, amb un clar caràcter educatiu.

Com heu viscut aquest període de confinament?

TONI: Per nosaltres, com per a tota la societat, ha estat un moment de trencament absolut. Teníem un calendari de concerts que s'ha parat de cop. Se'n han anul·lat més de 60 funcions però el que intentem, però, és afrontar-ho amb la màxima filosofia i aprofitar l'ocasió per fer noves músiques, actualitzar la web i mirar com afrontem la tornada als escenaris, amb espectacles de petit format.

Per què aquest canvi al petit format?

TONI: És un canvi que havíem plantejat ja abans de la crisi sanitària però que ara veiem més clar. No podem fer un concert amb deu músics si l'aforament de la sala és de 50 persones, bàsicament perquè no podem pagar als deu músics. Aleshores, hem de plantejar espectacles més petits, amb màxim uns dos o tres músics. Els espectacles de gran format són ara econòmicament inviables.

A quines reflexions heu arribat en relació a la infància i la cultura després d'aquest període?

JOANA: Pensem, ara més que mai, que hem de continuar lluitant per fomentar la cultura. Volem dedicar-nos al que més ens agrada i les administracions ens han d'ajudar. Aquesta és la nostra vida. Si ens hem d'adaptar i reinventar, ho farem però hem de poder tornar als escenaris. De fet, durant aquests 20 anys, la Botzina sempre s'ha anat adaptant als canvis i a les demandes del públic. Així hem de continuar.

TONI: També penso que pot ser una bona oportunitat per canviar coses que fa temps que s'havien d'haver canviat: com és la situació laboral dels músics. No pot ser que els músics, sense les actuacions, quedin amb una mà al davant i una altra al darrere. Un músic que viu de les actuacions en directe, en un moment d'aturada com l'actual, ha de tenir un resguard i ha de poder arribar a final de mes. Això, ara mateix, no està passant. A França, per exemple, quan un músic fa 10 o 15 actuacions anuals, passa a tenir un subsidi i a cotitzar a la seguretat social. Espero que, després d'aquesta davallada, el col·lectiu obri els ulls i es reguli la situació.

Us imagineu els espectacles de La Botzina sense la proximitat amb els nadons?

JOANA: Per nosaltres, perdre la proximitat amb els nens i nenes, és perdre l'essència. No ens imaginem un futur sense espectacles en viu. Si fem espectacles de petit format necessitem el contacte directe amb el nadó, amb el material visual i els instruments que portem. Els nens i nenes han de tocar, sentir, experimentar, manipular... El sentit de la nostra feina passa per la proximitat amb els nadons, per veure la seva mirada, veure com reaccionen al que fem i modificar allò que vas creant en viu. La música en directe t'aporta una màgia que les pantalles no poden transmetre.

“La imaginació és una eina fonamental per a la creativitat i la creativitat és una eina fonamental pel progrés.”

“El conte és, sense dubte, un dels recursos més importants per fomentar la imaginació en els més petits.”

“Segurament la cultura a partir d'ara es valorarà més perquè ens hem adonat que ja no és només un plaer, sinó que s'ha convertit en una necessitat vital.”

Com creieu que està afectant aquest confinament als més petits?

JOANA: Els infants són fantàstics i s'adapten a situacions d'una manera increïble. Més que ells, són les famílies les que tenen por i volen protegir-los d'una situació que, malauradament, s'allargarà un bon temps. Està clar, però, que els està afectant. Ells necessiten de la creativitat, la relació amb altres nens, la imaginació, la llibertat... tot allò que aporten els espectacles en viu i el fet de compartir una història, una vivència. Ara la cultura es transmet només a través de les pantalles i això no és saludable.

Com es crea un espectacle familiar des de zero?

TONI: Primer has de tenir la necessitat d'expressar alguna cosa. Quan vam crear els espectacles de la Nora i el jazz, per exemple, volíem fer arribar la música de la Big Band als més petits però no fent un concert comentat, sinó d'una manera directa, que connectés amb ells. Aleshores vam crear el personatge i mica en mica, vam perfilar la història i els recursos que reforçarien aquesta història. És un procés creatiu. Igual que un llibre o una pintura, un concert escolar és una obra d'art, amb un guió que s'ha de pensar bé i uns objectius pedagògics al darrere que s'han d'assolir.

Com d'important és fomentar la imaginació en els més petits?

TONI: La imaginació és una eina fonamental per a

la creativitat i la creativitat és una eina fonamental pel progrés. Si no som imaginatius i no som creatius no podem progressar com a persones ni com a societat. Nosaltres posem molt en relleu la imaginació a través dels contes, alguns ja creats i altres inventats per nosaltres mateixos. I és que el conte és, sense dubte, un dels recursos més importants per fomentar la imaginació en els més petits. La música fa volar la imaginació i a través del conte el nen es posa en la pell d'aquella realitat que estàs explicant i pot viatjar a través de la creativitat i la imaginació.

En què esteu treballant ara?

JOANA: Just acabàvem d'estrenar dos espectacles nous i estàvem a punt de fer la seva divulgació. Un espectacle es diu *Ventolera*, de petit format amb instruments de vent, i l'altre, *Sons de colors*, contes musicals per a nadons.

TONI: Concretament de l'espectacle *Ventolera* teníem una campanya d'escolars que se'ns ha quedat a mitges i una estrena a l'octubre a Can Palots que ja hem posposat pel febrer de 2021. De *Sons de colors* també s'estan reprogramant actuacions que no vam poder fer.

Com adaptareu els vostres espectacles després d'aquesta crisi sanitària?

JOANA: Haurem d'adaptar els espectacles, no tant en el contingut, sinó en relació a les mesures de sanitat, als nous aforaments... En els

espectacles a les biblioteques, per exemple, ara no podrem deixar el material a l'infant. Nosaltres intentarem no perdre l'essència dels nostres espectacles ja creats però, està clar, que es veuran afectats. Ara és el que toca i ens adaptarem a les necessitats i mesures de cada sala on anem.

En alguns dels vostres espectacles heu col·laborat amb la il·lustradora Maria Vidal, una altra manera de fomentar la imaginació en els més petits.

TONI: Sí, sempre intentem coproduir els espectacles. Hem treballat amb ballarins, músics, companyies ja establertes... i en el cas dels recursos utilitzats, a part del conte, utilitzem sovint el de l'animació i la il·lustració en directe com un valor afegit per a l'infant. Ara tenim en cartera *Cordes grillades* que fem amb el Quartet Brossa i la Maria Vidal, que ja coneixíem d'abans perquè va ser la creadora dels dibuixos de la Nora. És fantàstic poder treballar amb artistes de diferents àmbits. L'objectiu és sempre fer un espectacle el més complert i visualment atractiu possible.

Què creieu que esperen les famílies quan tornin a la normalitat?

TONI: Voldran, precisament, això. Tornar a la normalitat. Tornar a gaudir de la bona música, d'un bon espectacle en família. Compartir vivències és el que tothom necessita i la cultura i les arts en viu seran fonamentals en aquesta tornada a la normalitat.

JOANA: Segurament la cultura a partir d'ara es valorarà més perquè ens hem adonat que ja no és només un plaer, sinó que s'ha convertit en una necessitat vital.

El joc de la creativitat

Pep Bou

La creativitat és la conseqüència de jugar. Malgrat que tinguin connotacions diverses i siguin socialment diferenciats són la mateixa cosa.

Jugar s'ha considerat sempre allò que es fa en l'espai d'oci, de lleure, d'esbargiment, com si no comptés com a fet formatiu i en canvi, constatem que en la infantesa jugar és el temps feliç de la descoberta, de l'autoconeixement d'un mateix vers l'entorn.

Per un infant el manual d'instruccions d'una joguina moderna no té gens d'interès. Desmuntar-la i, fins i tot, trencar-la pot ser la millor manera de jugar-hi. L'experiència constant de jugar és font de creativitat i genera coneixement.

La tecnologia digital ens situa davant d'un futur vertiginós de possibilitats creatives molt important i que, tanmateix, pot deixar enrere altres formes i realitats creatives de les quals caldria no prescindir. Els humans no hauríem de perdre de vista que tota evolució ve de la natura que ens acull, on hi trobem infinits recursos per a ser creatius.

La creativitat és, doncs, conseqüència del creixement personal i col·lectiu dels coneixements adquirits des del "jugar" de la infantesa i que són els que ens ajuden a triar aquella feina o aquell ofici que ens motiva i que fins i tot ens apassiona.

Al capdavall, si ens ho passem bé, tots acaben sent mestres d'alguna cosa.

"L'experiència constant de jugar és font de creativitat i genera coneixement."

Hi ha poques coses al món més fascinants que la curiositat de la infància i la seva creativitat. Molts nens i nenes, la primera vegada que van al teatre, es pregunten què hi fan unes màscares de gestos exagerats -una de ben riallera i una altra de desesperada- presidint l'escena. Els grecs antics atribuïen a les muses la capacitat d'inspirar la creativitat dels artistes i, pel que fa a les arts escèniques, les màscares representen a Talia i Melpòmene, dues de les muses filles de Zeus, que evocuen la comèdia i la tragèdia respectivament. Amb les seves expressions exagerades i, fins i tot, antinaturals, simbolitzen a la perfecció les dualitats a través de les quals els éssers humans transitem per la nostra existència.

Des d'un punt de vista psicològic, molt menys poètic que el de la Grècia antiga, podríem dir que les veritables inspiradores de la creativitat són les emocions bàsiques, que configuren el nostre repertori de reacció front als esdeveniments que ens ocorren: la por, la ira, la tristesa i l'alegria. Què seria de les arts sense les nostres emocions? Aquestes quatre "màscares" són el veritable motor de la creació artística i el que li dona sentit. Però també ens podem fer la pregunta a l'inrevés. Què seria de les emocions en un món sense la possibilitat de l'expressió artística? Així com molts problemes quotidians es resolen a través de la ciència, la tecnologia o la política; les dificultats emocionals, en canvi, troben una font terapèutica inacabable a través de la relació amb els altres, de la paraula i, especialment, de l'art en les seves diverses formes i expressions. *"Qui canta els seus mals espanta"* diuen... I és ben cert.

El pensament, i la creativitat, sorgeixen sempre de la necessitat, de la incomoditat, de l'absència o de l'avoriment. No tant de la plenitud o de l'abundància. És per això que, en aquest temps de crisi, quan la vida ens ho posa més difícil,

Talia i Melpòmene ens recorden novament les nostres profundes contradiccions, mostrant-nos el millor i el pitjor de les persones: la por, la desesperança i l'egoisme d'una banda; contra la solidaritat, l'amor i la creativitat a l'altre costat. I al bell mig, escenes tan tragicòmiques com la de l'acaparament de paper higiènic a l'inici de l'epidèmia, que faria les delícies de qualsevol dramaturg. I la infància? Com ha gestionat aquesta crisi i les contradiccions i paradoxes que se'n deriven? Per a respondre a aquesta pregunta he fet un petit estudi, sense cap mena de validesa científica ni estadística, però de resultats interessants, i que podeu reproduir a casa vostra sense perill de prendre mal. He preguntat a uns quants nens i nenes d'edats diverses què han fet durant aquest temps per fer-se passar la por o la tristesa, si és que en tenien. Les primeres respostes sovint han parlat de buscar els pares, posar-se mascaretes, rentar-se molt les mans, tancar-se a casa, etc. Però jo els he insistit i repreguntat què més feien a part d'això, i aquí

és on han arribat les respostes veritablement interessants. Uns m'han dit que jugaven, altres m'han dit que escoltaven música, altres que dibuixaven els seus malestars, unes que feien manualitats, altres que miraven pel·lícules o llegien, i un altre que explicava acudits. Finalment, una d'elles, potser la més sensible, m'ha dit que es feia trenes i de vegades (només de vegades) plorava i li anava bé fer-ho en companyia. Això ens ensenya dues coses. La primera, que amb els nens i les nenes sempre s'ha de repreguntar per trobar les bones respostes. La segona, que l'expressió artística, sigui de forma activa o passiva, constitueix sempre un recurs infal·lible i de primera categoria que ajuda a grans i petits a travessar les pitjors tempestes fins arribar novament a un mar en calma. És per això que Talia duu sempre una corona d'heura. Perquè l'heura simbolitza la persistència, la continuïtat de la comèdia, i el seu triomf, malgrat els embats ineludibles de la tragèdia.

Infància, creativitat i art en temps de coronavirus

La veu del públic

Volem saber quina és l'opinió del públic d'Escena grAn sobre la creativitat i la imaginació. Això és el que ens han contestat:

Com d'important és treballar la imaginació amb els més petits?

Esther Medina Fernández (43),
mare de l'**Ona (16)**
i la **Jana (12)**
Granollers

Tenim la sort de tenir dues filles creatives, somiadores i amb imaginació infinita des de ben petites. I no tenim dubte que és gràcies a la sort que hem tingut d'haver-les pogut fer créixer envoltades de contes explicats a la Sala Sant Francesc i de tantes obres infantils que hem vist al Teatre Auditori. Recordem la setmana d'acrobàcies entre cadires i coixins de sofà després de gaudir amb majúscules de l'espectacle i la música de la companyia de circ Capas.

Elisenda Lloreda Surribas (37),
mare d'en **Marc (8)**, l'**Àlex (5)**,
en **Jan (1 mes)** i la **Vera (1 mes)**
Les Franqueses del Vallès

La imaginació aporta riquesa al nostre món interior, és el joc simbòlic, és gaudir de qualsevol cosa en qualsevol moment. Poder gaudir de la llibertat de ser qui vulguis, on vulguis i quan vulguis, sobretot en aquests moments de confinament. Fomentar la imaginació quan són petits, els ajuda a generar nous jocs cada dia i, de grans, ens porta a ser persones creatives i amb més capacitat d'adaptació.

Pau Llobet Roura (41),
pare d'en **Jan (11)**
i en **Nil (8)**
Granollers

A casa pensem, com Einstein, que la imaginació és més important que el coneixement. Sobretot perquè la imaginació neix a partir de la curiositat que, potser, també és més important que el coneixement, oi? Durant aquests dies, la imaginació ens ha servit per pensar una vida millor (a través de jocs i cançons), per entendre que tot el món hauria d'anar més a poc a poc, que caminar per un bosc és un tresor i que jugar amb els amics i amigues és allò que ens fa feliços. Venir al teatre és allò que ens ajuda a regar i fer créixer la imaginació (encara recordem la màgia d'Artaban) que ens permetrà riure, viure i pensar un futur millor. Per tant, imaginem per riure i imaginem per viure.

La veu d'Escena grAn

Miquel Fusté, director del Teatre Auditori Can Palots

La imaginació és una de les parts més importants en la condició infantil, i promoure-la és essencial per al desenvolupament global dels infants. És a través d'aquesta capacitat, d'aquest procés d'imaginar, que els infants poden expressar-se per si mateixos, desenvolupar el pensament abstracte, relacionar-se, resoldre conflictes i enfrontar-se a dificultats de la vida real.

La imaginació comporta per als infants, i perquè no per als adults, la capacitat de crear espais nous. Treballar la imaginació ens ajuda a posar-nos en situació a l'hora de veure una pel·lícula, escoltar una cançó, avançar-nos al final d'una obra de teatre, començar un procés creatiu... Mai millor dita aquella frase de: "La imaginació al poder". El poder de viure plenament.

Montse Homs, directora de la Roda d'Espectacles Infantils

La imaginació és l'eina més potent que tenim per obrir la porta a l'abstracció, si podem imaginar, inventar i crear podem anar mes enllà, podem anar molt lluny. Albert Einstein deia "En els moments de crisi, només la imaginació és més important que el coneixement. El coneixement és limitat i la imaginació envolta el món". Com a gestors culturals tenim una immensa responsabilitat i l'obligació d'oferir totes les eines al nostre abast per alimentar la imaginació dels nostres nens i nenes, per potenciar la seva creativitat, per portar a l'infinit la seva capacitat d'abstracció així, pot ser, podran créixer lliures creient que un món millor és possible.

LAVEU

escena grAn:

Amb la participació de:

Teatre Auditori de Granollers

Carrer Torras i Bages, 50

Tel. 938 405 121

www.teatreauditoridegranollers.cat

LLEVANT
TEATRE

Carrer Ponent, 58-60

Tel. 938 498 167

www.llevanteatre.cat

rocaumbert f.a.

Sala de concerts Nau B1

Carrer Prat de la Riba, 77

Tel. 938 619 441

www.rocaumbert.cat

Carrer Barcelona, 8

Canovelles

Tel. 938 468 054

www.canovelles.cat/canpalots

Rodo
d'Espectacles Infants
Associació Cultural Granollers

Casa de Cultura Sant Francesc

Carrer Antoni Espí i Grau, 1

Granollers

Tel. 938 615 598

www.acgranollers.cat

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Empreses Culturals

Diputació
Barcelona

Àrea de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

